

Kult Serca Jezusa

W tomie 18 *Encyklopedii Katolickiej* znajdujemy bogaty opis kultu Najświętszego Serca Pana Jezusa. Oto kilka wybranych myśli:

Kościół katolicki wiąże ściśle nauczanie o Sercu Jezusa z tajemnicami wcielenia i odkupienia. W nawiązaniu do biblijnej idei serca, będącego cielesno-duchowym centrum ludzkich myśli, uczuć i pragnień, Serca Jezusa jest naturalnym symbolem niezmiernie miłości Bożej do każdego człowieka i całego świata.

Serce Jezusa uznawane jest za najdoskonalszą część ciała Chrystusa, organ ujawniający przeżycia natury duchowej, zwłaszcza Jego ludzkie uczucia i miłość. Zachodzi w nim także najdoskonalsza jedność i harmonia między miłością boską i ludzką, duchową i uczuciową. Serce Jezusa stanowi narzędzie za pomocą którego Bóg rozdziela dary i łaski. Z tego względu Serce Jezusa symbolizuje niezmierną miłość, skłaniającą Zbawiciela do wejścia w mistyczny związek oblubieńczy z Kościołem przez przelanie swej krwi i materialne przebicie serca na krzyżu. Często przyjmuje się teologiczny obraz, że ze zranionego Serca Jezusa narodził się Kościół jako szafarz zbawczej krwi - niewyczerpane źródło łaski sakramentalnej. Darem Serca Jezusa jest Eucharystia jako sakrament, w którym Chrystus daje się ludziom, a także jako ofiara w której nieustannie ponawia On oddanie siebie samego. Szczególnym darem Serca Jezusa jest Maryja współpracująca w przywracaniu życia Bożego ludziom.

Prawda o Sercu Jezusa jest także okazją do pobudzenia gorliwości w spełnianiu podstawowych zadań życia chrześcijańskiego, przejawiających się w miłości i zadośćuczynieniu. Istotnym elementem teologii Serca Jezusa jest nauka o potrzebie wynagrodzenia Bogu za grzechy. Wynagradzający charakter mają m.in.: uroczystość Najświętszego Serca Jezusa, pierwsze piątki miesiąca oraz nabożeństwo godziny świętej. W refleksji nad duchowością Serca Jezusa podkreśla się uznanie i chętną przyjęcie panowania Chrystusa (intronizacja Serca Jezusowego). Serce Jezusa stanowi skuteczną szkołę miłości Bożej prowadzącą do osiągnięcia pełnej doskonałości w Kościele. Dlatego można mówić o Sercu Jezusa jako mistycznej drabinie, przez którą ludzie wznoszą się do miłości Trójcy Świętej. Teologia Serca Jezusa znajduje rozwinięcie w refleksji nad Miłosierdziem Bożym.

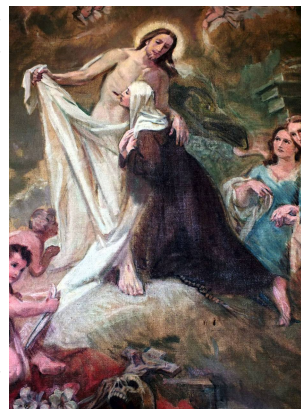
Kult, którym otaczana jest miłość Boga Jezusa pod symbolem Jego przebitego Serca, przejawiał się w różnych formach. W średniowieczu rozwinął się kult męki Jezusa i Jego ran. Rana boku Jezusa szczególnie mocno przemawiała do wyobraźni chrześcijańskiej. Punktem zwrotnym w rozwoju kultu Serca Jezusa stały się prywatne objawienia św. Małgorzacie Marii Alacoque. Zbawiciel objawił jej swoje Boskie Serce przepojone miłością ku ludziom, oczekując wynagrodzenia za grzechy i domagając się ustanowienia specjalnego święta ku czci swego Serca, które wprowadził w całym Kościele papież Pius IX w 1856 r. W 1866 r. Pius IX zatwierdził Apostolstwo Modlitwy, które do dziś podaje na każdy miesiąc intencje modlitwy ogólne i misyjne.

Kult Najświętszego Serca Jezusowego znalazł swój wyraz w licznych bractwach, stowarzyszeniach i instytucjach konsekrowanego. Encyklopedia Katolicka opisuje 24 bractwa i stowarzyszenia wiernych świeckich, 19 męskich zgromadzeń zakonnych i 125 żeńskich instytucji życia konsekrowanego, które swoją duchowość budują na nabożeństwie do Serca Jezusowego.

Wołanie o ratunek

Jedną z głównych plag społecznych w czasach nowożytnych od XIX wieku jest alkoholizm. W Stanach Zjednoczonych, zdominowanych przez kręgi protestanckie, od 1846 r. zaczęto wprowadzać całkowity zakaz wyrobu, importu i sprzedaży napojów zawierających ponad 0,5% alkoholu. Akcja osiągnęła ogarnęła cały kraj w 1917 r. i doprowadziła do olbrzymiego rozwoju mafii... i została rozwiązana w 1933 r. Same metody administracyjne okazały się nieskuteczne.

W Irlandii, będącej wówczas pod okupacją brytyjską, kapucyn o. Teobald Mathew od 1838 r. pozyskuje setki tysięcy katolików do podjęcia dobrowolnej abstynencji tworząc *Stowarzyszenie tych, którzy przyjmują całkowitą abstynencję w mieście Cork*.

Bl. Jutta całuje ranę w boku Jezusa - obraz w konkatedrze w Chełmży

Pogłębiając motywację postu i modlitwy, jako wynagrodzenie Serca Jezusa za grzechy pijaństwa, jezuita o. James Cullen w 1898 r. powołał przy kościele św. Franciszka Ksawerego w Dublinie organizację *The Pioneer Total Abstinence Association of the Sacred Heart of Jesus*. Jej członkowie podejmują oprócz postu abstynencji od alkoholu zobowiązanie do odmawiania dwukrotnie w ciągu dnia krótkiej modlitwy oraz noszenia znaczka z wizerunkiem Serca Jezusa.

Ten kierunek znalazł swoich naśladowców w XIX wieku w polskiej tradycji ruchów abstynenckich powiązanych dodatkowo z kultem maryjnym. W 1844 r. ks. Alojzy Ficek powołuje w sanktuarium maryjnym w Piekarach Śląskich *Stowarzyszenie Wstrzemięźliwości*. Natomiast w galicji bł. ks. Bronisław Markiewicz łączy ideę wyzwolenia z plagi alkoholizmu z walką o niepodległość. Mówi wprost: „*Albo Polska będzie trzeźwa, albo jej wcale nie będzie!*”. Przenosząc na polski grunt idee skautingu w 1910 r. Andrzej i Olga Małkowscy wpisują w prawie harcerskim abstynencję od napoi alkoholowych. Owocem takiej działalności był spadek spożycia alkoholu w okresie międzywojennym w niepodległej Polsce poniżej 3 litrów czystego alkoholu na mieszkańca.

Czas niewoli komunistycznej wiąże się z systemowym rozpijaniem Narodu. Odpowiedzią Kościoła stała się inicjatywa tworzenia *Oaz Dzieci Bożych* w 1954 r. z przejętą z harcerstwa ideą abstynencji i powołanie w 1957 r. przez czcigodnego sługę Bożego ks. Franciszka Blachnickiego *Krucjaty Wstrzemięźliwości*. 29 sierpnia 1960 r. zostaje ona brutalnie rozwiązana przez władze PRL-u. Jednak już w 1963 r. ks. Blachnicki organizuje ruch oazowy, z którego w 1979 r. wyrosła *Krucjata Wyzwolenia Człowieka*.

Obecnie w wolnej Ojczyźnie nadal rośnie plaga alkoholizmu. Spożycie wzrosło do około 12 litrów na mieszkańca! Doszły ponadto nowe uzależnienia, których nie było w czasach PRL-u, bądź były marginalne: narkomania, sex, hazard... po uzależnieniu od gier internetowych. W takim klimacie będziemy obchodzić 100-lecie odzyskania niepodległości! Doświadczenie uczy, że same środki administracyjne nie wystarczą. Potrzeba Bożej pomocy. Potrzeba postu i modlitwy...